

Praat mee over energie^K

Hoe maken we samen Kampen energieneutraal? Kiezen we voor grootschalige zonneparken of voor windmolens? Maar waar dan? En hoe? Wie heeft welke rol in de overstap naar duurzame energie? Wat zou úw rol kunnen zijn?

Geen gemakkelijke vragen. Om te horen wat er leeft en speelt, organiseert de gemeente Kampen een Energietop. Wilt u meepraten? Reserveer dan deze datums in uw agenda:

1. Inwoners aan het woord: debat met de samenleving (11 juni, avond in de Stadsgehoorzaal)
2. Ondernemers aan het woord: kansen en dilemma's (12 juni, middag in het stadhuis)
3. Experts aan het woord: masterclass Energietransitie (12 juni, avond in het stadhuis)

Alle dagdelen zijn openbaar en voor iedereen toegankelijk. Ik nodig u van harte uit!

Irma van der Sloot, wethouder Duurzaamheid

Kampen in 15 jaar energieneutraal, hoe dan?

De gemeente Kampen heeft in haar collegeprogramma aangegeven dat Kampen in het jaar 2035 energieneutraal wil zijn. Hoe gaan we dat bereiken? Daarover wil de gemeente in gesprek met inwoners en ondernemers.

We realiseren ons dat dit een hoge ambitie is in korte tijd. Daar hebben we iedereen bij nodig. Het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad vinden het belangrijk om de mening en wensen van inwoners en ondernemers te horen en mee te nemen in de plannen. Daarnaast wil de gemeenteraad zich ook verder laten voorlichten door deskundigen op het gebied van de energietransitie.

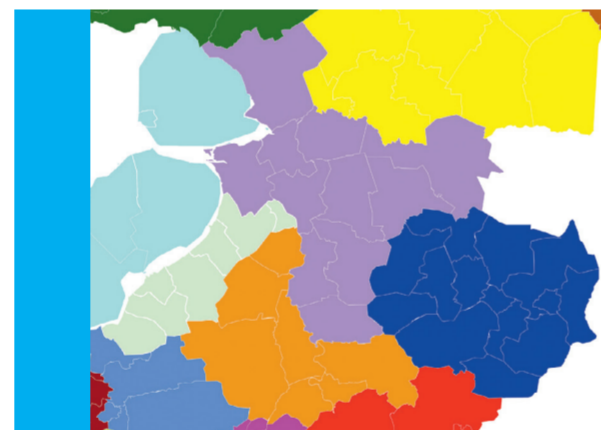
De gemeente is aan zet als het gaat om de energietransitie. Maar dat kan natuurlijk niet zonder u, als inwoner of ondernemer in de gemeente Kampen. De gemeente wil nu met twee onderwerpen aan de slag:

- Lokaal opwekken van duurzame stroom met wind en zon
- Het terugdringen van het gebruik van gas en olie (fossiele brandstoffen)

Elektriciteit

De nadruk in de Energietop ligt nu eerst op een duurzame opwek van elektriciteit. Dat is nodig omdat de gemeente Kampen - samen met tien andere gemeente in West-Overijssel - nog dit jaar een 'bod' moet doen aan het Rijk over verduurzaming van de energievoorziening door grootschalige duurzame opwekking van elektriciteit. Om een bod op te stellen werkt de gemeente in de regio West-Overijssel samen met bestuurders van omliggende gemeenten, de provincie, waterschappen en netbeheerders

in West-Overijssel (paars in het kaartje); met hen gaan we mogelijkheden verder uitwerken. Gezamenlijk stellen we een regionale energiestrategie op.

Samen nadenken

Maar voordat we verder gaan met de RES, willen we als gemeente eerst zelf en samen met u goed nadenken over mogelijkheden voor duurzame energie in Kampen. Dat doen we bijvoorbeeld tijdens de Energietop. De opbrengst van deze top nemen we mee naar de RES. Op een later moment gaan we ook aan de slag met de verduurzaming van warmte, oftewel: het beperken van het gasgebruik.

Maar dat zou niet de enige drive moeten zijn. Een andere belangrijke vraag is of we voor ons gas afhankelijk willen worden van andere landen of zelf de regie willen houden over onze energie.

Daarnaast betekent minder fossiele brandstof verbruiken ook een enorme verbetering van de luchtkwaliteit en dus van onze gezondheid.

Feit of fabel?

Hierover verschillen de meningen. Dát debat gaan we ook niet beslechten tijdens de Energietop. Feit is dat als we niets doen, de CO₂-uitstoot alleen maar toeneemt. Met desastreuze gevolgen. Als het klimaatakkoord niet wordt nageleefd, kan de zeespiegel harder stijgen dan onze deltawerken aankunnen. Dat heeft dan grote gevolgen voor de bewoonbaarheid van Nederland.

Hoe zit het met het energieverbruik in Kampen?

Op dit moment verbruiken we in onze gemeente jaarlijks circa 5.170 TJ (Terra Joules) energie. Circa 25% hiervan is elektriciteit en circa 75% bestaat uit gas/olie. Het aandeel elektriciteit neemt in de toekomst fors toe, doordat we bijvoorbeeld omschakelen naar elektrisch koken of elektrisch rijden. Ook is er bijvoorbeeld elektriciteit nodig om warmtepompen te kunnen gebruiken in plaats van gasketels.

Verduurzaming van het energieverbruik kan op verschillende manieren.

Verduurzaming door	
gebruik van elektriciteit (25%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ windmolens ■ zon op daken ■ zonneparken
gebruik van gas en olie (75%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ geothermie (aardwarmte) ■ biomassa ■ warmtepompen (lucht/water) ■ elektrificatie (naar verwachting 20% voor elektriciteit die onder andere nodig is voor warmtepompen en elektrische auto's)

Gevolgen voor omgeving

De verduurzaming van het gebruik van elektriciteit heeft grote gevolgen voor de inrichting van onze omgeving (ruimtelijke impact). De verduurzaming van het warmtegebruik heeft vooral financiële gevolgen (maar voor wie het meest, is nog onduidelijk).

Omvang energieopgave

In de berekening van de omvang van onze energieopgave in 2035 gaan we er van uit dat 20% van de opgave gerealiseerd wordt besparing van energie en 20% door innovaties. Het is natuurlijk de vraag in hoeverre dit realistisch is. Maar we sluiten hierbij aan bij landelijk gebruikte aannames.

Energietransitie en klimaatadaptatie

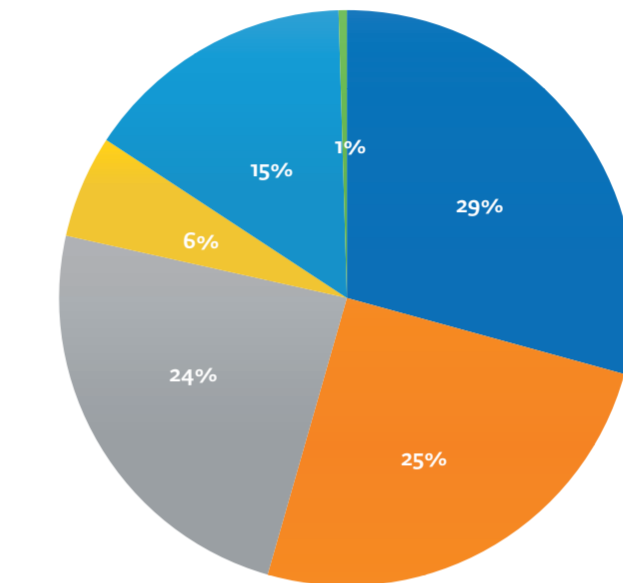
In het coalitieprogramma Nieuwe Energie 2018-2022 is het thema duurzaamheid alom vertegenwoordigd. Duurzaamheid gaat over twee grote opgaven: de energietransitie en de klimaatadaptatie. Beide komen in verschillende verschijningsvormen terug in het coalitieprogramma.

De energietransitie gaat over het terugdringen van onze CO₂-uitstoot door energiebesparing en de overstap van fossiele brandstoffen naar volledig duurzame energiebronnen. Op dit gebied hebben we als gemeente de afgelopen jaren al veel en diverse initiatieven genomen, vooral gericht op het besparen van energie – de eerste en belangrijkste stap. In het coalitieprogramma zet het college deze ambitie nog steviger aan: in 2035 willen we als gemeente energieneutraal zijn.

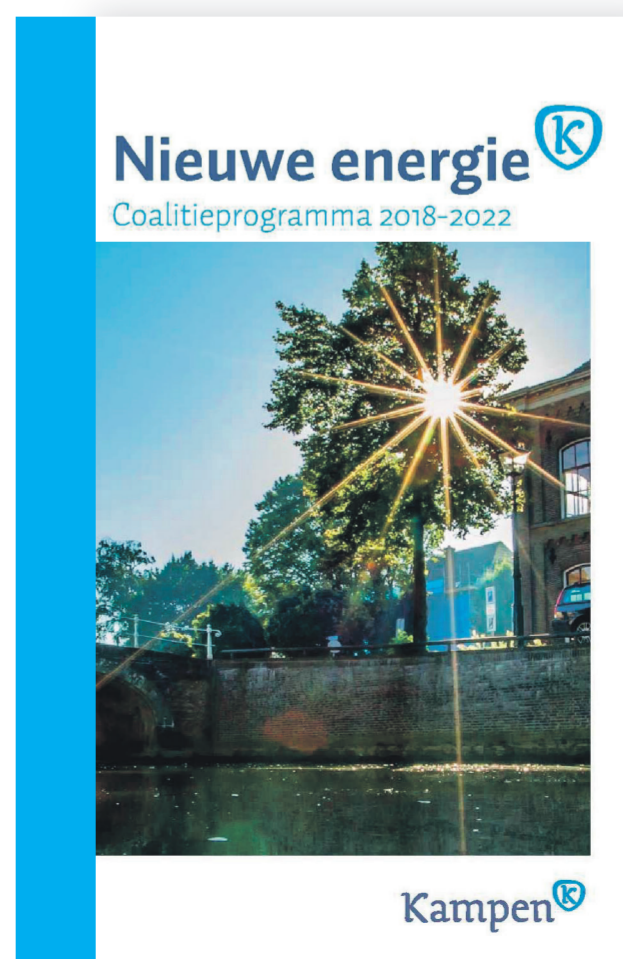
Klimaatadaptatie gaat over het aanpassen van onze samenleving aan de gevolgen van klimaatverandering bijvoorbeeld door het ophogen van dijken, het tegengaan van hittestress en het zorgen voor voldoende waterberging. Klimaatadaptatie gaat daarmee ook over het verduurzamen over de energietransitie.

Totaal energieverbruik in de gemeente in 2017 exclusief mobiele bronnen: uitgedrukt in TeraJoules

gasverbruik tuinkamers;	1044;	29%
gasverbruik woningen;	899;	25%
gasverbruik overig;	857;	24%
electriciteitsverbruik woningen;	206;	6%
electriciteitsverbruik bedrijven en instellingen;	545;	15%
overig electriciteitsverbruik;	17;	1%

Energie van A tot Z

■ **Energietransitie:** de overgang van het gebruik van fossiele energiebronnen (zoals aardgas, benzine en diesel) naar hernieuwbare energie (zoals zonne- en windenergie)

■ **Energienutraal:** net zoveel energie (duurzaam) opwekken als dat je verbruikt

■ **Fossiele energie:** energie van fossiele brandstoffen, zoals aardgas, aardolie en steenkool. Fossiele brandstoffen zijn ontstaan uit versteende resten van planten en dieren en kunnen opraken. Bij verbranding veroorzaken ze CO₂-uitstoot.

■ **Hernieuwbare energie:** energie afkomstig van natuurlijke bronnen die voortdurend worden aangevuld, zoals energie uit wind, waterkracht en zon. Deze bronnen raken nooit uitgeput.

■ **Klimaatakkoord:** in 2015 zijn op de internationale Klimaatconferentie van Parijs afspraken gemaakt om te voorkomen dat de gemiddelde temperatuur op aarde met meer dan twee graden stijgt. In het regeerakkoord van kabinet Rutte-III is deze afspraak voor Nederland vertaald in een zogeheten Klimaatakkoord, met de doelstelling om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Om te beginnen met 49% in 2030.

■ **MW:** MegaWatt: een watt is een eenheid voor elektrisch vermogen. Megawatt staat voor 1.000 kW (kiloWatt).

■ **Van het gas af:** volgens het Klimaatakkoord moeten gemeenten uiterlijk in 2021 hun plannen klaar hebben om woningen en anderen gebouwen van het gas af te halen. Om de klimaatdoelen te halen, moeten alle huizen, kantoren en bedrijfsgebouwen namelijk in 2050 zonder aardgas worden verwarmd.

■ **RES:** Afkorting van Regionale Energiestrategie. De RES gaat lopen als het Klimaatakkoord is gesloten. De RES is een optelsom van alle gerealiseerde en geplande duurzaam opgewekte energie binnen de 11 gemeenten in West-Overijssel. In december 2019 wil het Rijk weten wat we in onze regio gaan doen om de CO₂-uitstoot terug te dringen.

■ **TJ:** Terajoule. Een joule is een eenheid voor energie. Een Terajoule staat voor een biljoen joule.*

Rekenvoorbeeld

Om een illustratie van de omvang en impact van de energieopgave te geven: om ons huidige energieverbruik (3.568 TJ exclusief verkeer en andere mobiele bronnen, wat de som is van ons gasverbruik (88,6 miljoen m³ = 2.800 TJ) en ons elektriciteitsverbruik (213 Gwh = 768 TJ) te verduurzamen zijn circa 160 windturbines nodig (van 3 MW met een ashoogte van ruim 100 meter). Om alleen het lokale elektriciteitsverbruik verduurzamen zijn circa 32 van deze turbines nodig. Globaal kan de energie opbrengst van 1 turbine vergeleken worden met de opbrengst van 7 hectare zonnepanelen.

Bron: Klimaatmonitor peiljaar 2017

Dit was aflevering 1 van 3 over de Energietop. Volgende week in deel 2 meer over duurzame opwekking van energie.

Meer weten? Kijk op www.kampen.nl/energietop.